NORAKSTS
Lieta Nr.A42538007
A0884-09/12

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2009.gada 4.jūnijā

Administratīvā rajona tiesa
šādā sastāvā: tiesnesis Dz.Melbārdis,

piedaloties pieteicējas pilnvarotajam pārstāvim *A.N.* un atbildētāja pusē pieaicinātās iestādes – Liepājas pilsētas domes – pilnvarotajai pārstāvei Dacei Arājai,

atklātā tiesas sēdē 2009.gada 13.maijā Rīgā, Antonijas ielā 6 izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta pēc Sabiedrības ar ierobežotu atbildību (turpmāk – SIA) „Alfor" pieteikuma par Liepājas pilsētas domes 2007.gada 7.jūnija lēmuma Nr.333 (protokols Nr.6, 64§) atcelšanu un pienākuma uzlikšanu Liepājas pilsētas domei saskaņā ar likuma prasībām pieņemt lēmumu par spēļu zāles Liepājā, Klaipēdas ielā 104A atvēršanu.

Aprakstošā daļa

[1] 2007.gada 29.jūnijā Administratīvajā rajona tiesā saņemts SIA „Alfor" (turpmāk – pieteicēja) pieteikums par Liepājas pilsētas domes 2007.gada 7.jūnija lēmuma Nr.333 (protokols Nr.6, 64§) atcelšanu un labvēlīga administratīvā akta izdošanu. Ar Administratīvās rajona tiesas tiesneša 2007.gada 5.jūlija lēmumu pieteikums pieņemts un ierosināta administratīvā lieta.

[2] Liepājas pilsētas dome 2007.gada 7.jūnijā pieņēma lēmumu Nr.333 (protokols Nr.6, 64§) (turpmāk – Lēmums), ar kuru nolēma atteikt pieteicējai izsniegt atļauju spēļu zāles atvēršanai un attiecīgo azartspēļu organizēšanai Liepājā, Klaipēdas ielā 104A.

Lēmumā norādīts:

[2.1] Pieteicējai ir Finanšu ministrijas Izložu un azartspēļu uzraudzības inspekcijas 2003.gada 29.oktobrī izsniegta licence Nr.A-47 azartspēļu organizēšanai un uzturēšanai, kas derīga no 2003.gada 7.novembra un piešķirta uz nenoteiktu laiku. Pieteicēja ir iznomājusi no SIA „ĀRE" nedzīvojamās telpas Liepājā, Klaipēdas ielā 104A. SIA „ĀRE" neiebilst, ka iznomātajās telpās Liepājā, Klaipēdas ielā 104A, pieteicēja organizēs azartspēles.

[2.2] Azartspēļu un izložu likuma 41.pants nosaka konkrētus nosacījumus (arī vietas), kuru esamība pašvaldībai uzliek par pienākumu atteikt atļaujas izsniegšanu azartspēļu rīkošanai. Minētā likuma 42.panta trešā daļa, papildus likuma 41.pantā minētajiem kritērijiem, nosaka pašvaldībai pienākumu izvērtēt to, vai azartspēļu organizēšana konkrētajā vietā nerada būtisku valsts un attiecīgās administratīvās teritorijas iedzīvotāju interešu aizskārumu. Likumdevējs ar šo tiesību normu ir noteicis pašvaldībai konkrētas rīcības brīvības robežas saistībā ar būtisku valsts un attiecīgās administratīvās teritorijas iedzīvotāju interešu aizskāruma konstatēšanu.

[2.3] Kā norādījusi Satversmes tiesa, ikvienas personas pamattiesību ierobežojuma pamatā ir jābūt apstākļiem un argumentiem, kādēļ tas vajadzīgs. Tātad ierobežojums jānosaka svarīgu interešu - leģitīma mērķa - labad. Izvērtējot Azartspēļu un izložu likuma 37.panta pirmās daļas 3. un 6.punktu, 39.panta pirmo daļu. 41.panta pirmās daļas 6.punktu un otro daļu, konstatējams, ka Saeima ir noteikusi vairākus konkrētus ierobežojumus (aizliegumus) azartspēļu organizēšanai ar mērķi novērst, samazināt (vai vismaz nepalielināt) no azartspēlēm atkarīgo personu skaitu (it īpaši nepilngadīgo vidū). Tāpēc Azartspēļu un izložu likumā ir

noteikti konkrēti Satversmes 106.pantā noteikto cilvēktiesību ierobežojumi, kas ir nepieciešami demokrātiskā sabiedrībā, lai sasniegtu minēto mērķi.

[2.4] Izvērtējot iepriekš minētās Azartspēļu un izložu likuma normas, kurās ir noteikti konkrēti ierobežojumi azartspēļu organizēšanas jomā, konstatējams, ka tie nav vērsti tikai uz nepilngadīgām personām, bet arī uz pilngadīgām personām (piemēram, Azartspēļu un izložu likuma 41.panta otrās daļas 1., 2. un 4.punktā noteiktās vietas, kurās ir aizliegts organizēt azartspēles, nav tādas, kurās atrastos galvenokārt nepilngadīgas personas, bet tieši pretēji – tajās ikdienā strādā, darbojas un uzturas pilngadīgas personas), tādējādi – uz sabiedrības interešu nodrošināšanu.

[2.5] Azartspēļu un izložu likumā skaidri noteikto kritēriju ievērošana, organizējot azartspēles, ir vērsta uz to, lai samazinātu risku un iespēju personām kļūt atkarīgām no azartspēlēm, nevis lai garantētu šādas iespējamības nepieļaušanu. Azartspēļu un izložu likumā skaidri noteikto kritēriju (ierobežojumu) mērķis nav tikai novērst atkarības no azartspēlēm izraisīšanas risku un iespēju, bet arī nodrošināt, ka azartspēles (spēles, kas saistītas ar būtisku risku un iespēju izraisīt atkarību) netiek organizētas vietās (iestādēs), kuru būtība, mērķis un uzdevumi nav un nevar būt saistīti ar azartspēļu organizēšanu, līdzdarbību tajās (piemēram, Azartspēļu un izložu likuma 41.panta otrās daļas l., 2. un 4.punkts).

[2.6] Azartspēļu un izložu likumā paredzēts, kā sasniegt tajā noteiktos mērķus – jāapzina un jānosaka teritorijas (vietas), kurās gandrīz pastāvīgi uzturas daudz personu (gan nepilngadīgo, gan pilngadīgo), tādējādi skaidri norādot, ka šādās teritorijās (vietās) azartspēļu organizēšana nav atļaujama, jo likuma līmenī tiek prezumēts, ka, neliedzot šajās vietās azartspēļu organizēšanu, netiks sasniegts likuma mērķis un tādējādi sabiedrības intereses tiks būtiski aizskartas.

[2.7] Atbilstoši Azartspēļu un izložu likuma 42.panta trešajai daļai, pašvaldībai ir dotas tiesības, ievērojot likumā skaidri noteikto kritēriju raksturu un attiecīgās teritorijas faktiskos apstākļus, attiecīgajā administratīvajā teritorijā noteikt papildu kritērijus azartspēļu organizēšanas ierobežošanai (aizliegšanai), ja tiek konstatēta Azartspēļu un izložu likuma 42.panta trešajā daļā noteikto nosacījumu iestāšanās. Šāda rīcības brīvības noteikšana pašvaldībām ir tikai loģiska, jo katras pašvaldības administratīvajā teritorijā atkarībā no teritorijas faktiskā plānojuma, Azartspēļu un izložu likuma 41.panta otrajā daļā noteikto vietu izvietojuma un citiem apstākļiem papildu kritēriji var atšķirties.

[2.8] Papildus norādāms, ka, atbilstoši Azartspēļu un izložu likuma 42.panta sestajai daļai, ir skaidri noteikts, ka ar 2006.gada 8.jūnijā pieņemto likumu „Grozījumi Azartspēļu un izložu likumā" tiek būtiski papildināta azartspēļu ierobežošanas kārtība, tāpēc fakts, ka konkrētajā vietā pirms grozījumu izdarīšanas Azartspēļu un izložu likumā ir bijis atļauts organizēt azartspēles, nekādā gadījumā nevar būt par argumentu, ka tādos vai līdzīgos apstākļos pašvaldībai ir pienākums pieņemt lēmumu par atļaujas izsniegšanu arī pēc likuma grozījumu pieņemšanas, jo, saskaņā ar minēto tiesību normu, pašvaldībai ir pienākums izvērtēt, vai azartspēļu organizēšana vietās, par kurām jau pirms likuma grozījumiem bijusi izsniegta atļauja, nerada būtisku valsts un attiecīgās administratīvās teritorijas iedzīvotāju interešu aizskārumu un vai nav nepieciešams atcelt izsniegto atļauju. Tādējādi, ja iesniegumā par atļaujas izsniegšanu tiek norādīts, ka pašvaldība jau pirms Azartspēļu un izložu likuma grozījumiem ir izsniegusi atļauju azartspēļu organizēšanai konkrētajā vietā (adrese), pašvaldībai šāds iesniegums ir jāvērtē pilnvērtīgi - kā pirmo reizi iesniegts iesniegums par konkrēto vietu (adresi).

[2.9] Administratīvā procesa likuma (turpmāk – APL) 62.panta otrās daļas 3.punkts paredz, ka personas viedokļa un argumentu noskaidrošana nav nepieciešama, ja no gadījuma būtības izriet, ka personas viedokļa noskaidrošana nav iespējama vai nav adekvāta. Liepājas pilsētas dome uzskata, ka šajā gadījumā personas viedokļa un argumentu noskaidrošana nav adekvāta.

[2.10] Atbilstoši Pieteicēja iesniegumam, azartspēļu organizēšanas vietas adrese ir Klaipēdas iela 104A, Liepāja. Konkrētā vieta ir neapdzīvojamajā ēkā, kura atrodas dzīvojamā mikrorajonā. Tā atrodas blakus tirdzniecības vietām, tāpēc šajā teritorijā notiek intensīva

iedzīvotāju pārvietošanās. Izvērtējot atļaujas izsniegšanu, ir jāvērtē ne tikai konkrētā vieta (adrese), bet arī tuvākā apkārtne - vairāki blakus kvartāli, jo tikai šādi var izvērtēt iespējamo interešu aizskārumu, proti, ja konkrētā vieta nav izolēta no tuvākās apkārtnes, tad gar to objektīvu iemeslu dēļ pārvietojas arī personas no citām pilsētas vietām, tuvumā atrodas dzīvojamās mājas un tirdzniecības vietas.

[2.11] Liepājas pilsētas dome nav tiesīga izsniegt atļauju spēļu zāles atvēršanai konkrētajā vietā, jo pēc būtības minētā vieta ir pielīdzināma Azartspēļu un izložu likuma 41.panta otrās daļas 4. un 7.punktā norādītajām vietām, kurām ir aizliegta atļaujas izsniegšana. Dzīvojamo namu, tirdzniecības vietu esamība tuvākajā apkārtnē ļauj Liepājas pilsētas domei pamatoti uzskatīt, ka pastāv liela iespēja, ka gar azartspēļu organizēšanas iespējamo atrašanās vietu ikdienā pārvietojas liels daudzums pilngadīgu un nepilngadīgu personu. Tātad ir pietiekams pamats uzskatīt, ka, izsniedzot atļauju azartspēļu organizēšanai konkrētajā vietā, netiktu ne novērsts, ne arī samazināts risks, ka azartspēļu organizēšanas vietā varētu nokļūt tās personas, kurām nav nolūka doties uz azartspēļu vietu, tādējādi netiktu nodrošināts Azartspēļu un izložu likumā noteikto ierobežojumu noteikšanas mērķis - novērst, samazināt (vai vismaz nepalielināt) no azartspēlēm atkarīgo personu skaitu, un tiktu radīts būtisks valsts un attiecīgās administratīvās teritorijas iedzīvotāju interešu aizskārums.

[2.12] Pamatojoties uz Liepājas pilsētas domes 2007.gada 13.aprīļa lēmumu Nr.199 „Par publiskās apspriešanas rīkošanu azartspēļu organizēšanai", laika posmā no 2007.gada 9.maija līdz 2007.gada 31.maijam tika rīkota publiskā apspriešana par spēļu zāles atvēršanu Liepājā, Klaipēdas ielā 104A. Laikrakstā „Kurzemes Vārds" tika publicēts aicinājums pilsētas iedzīvotājiem izteikt savu viedokli. Līdz 2007.gada 31.maijam tika iesniegtas anketas ar 1025 parakstiem. Apkopojot rezultātus, secināts, ka jaunas azartspēļu zāles atvēršanu Liepājā, Klaipēdas ielā 104A, neatbalsta 1025 iedzīvotājs.

[3] Uzskatot Liepājas pilsētas domes pieņemto Lēmumu par nepamatotu, pieteicēja Administratīvajai rajona tiesai iesniegtajā pieteikumā izteica šādus apsvērumus:

[3.1] Saskaņā ar likuma „Par pašvaldībām" l5.panta pirmās daļas 10.punktu, pašvaldības pastāvīgā funkcija ir sekmēt uzņēmējdarbību attiecīgajā administratīvajā teritorijā un tas attiecas arī uz Uzņēmējdarbības veidu klasifikatora sadaļā 92.Atpūta, kultūra un sports konkrēti minēto darbības veidu 92.71 Azartspēles un derības.

[3.2] Liepājas pilsētas dome nav ņēmusi vēra, ka, piemērojot ierobežojumu, ir jāizvērtē ne tikai tas, vai ierobežojums ir noteikts ar likumu, tam ir leģitīms mērķis, tas nepieciešams demokrātiskā sabiedrībā, bet arī, vai ar to tiks sasniegts izvirzītais mērķis - samazināt no azartspēlēm atkarīgo personu skaitu, un kādā veidā tas tiks sasniegts. Liepājas pilsētas domes argumentācija, ka teritorijās, kurās uzturas daudz personu, azartspēļu organizēšana nav atļaujama, ir nepamatota. Atbilstoši Azartspēļu un izložu likumā noteiktajam, pašvaldībai nav dotas tiesības noteikt teritorijas, kurās azartspēles organizēt ir aizliegts. Liepājas pilsētas domei ir jāizvērtē konkrētā vieta.

[3.3] Nepamatota ir Liepājas pilsētas domes norāde par vietām, kurās pastāvīgi uzturas un pārvietojas daudz pilngadīgu un nepilngadīgu personu, kuras varētu nokļūt spēļu zālē, bez nolūka doties uz to. Šāds apgalvojums ir balstīts vienīgi uz hipotētiskiem pieņēmumiem.

[3.4] Nepamatota ir Liepājas pilsētas domes atsaukšanās uz to, ka konkrētā adrese ir dzīvojamā mikrorajonā, tuvumā atrodas dzīvojamās mājas un tirdzniecības vietas. Šāds kritērijs tiesiski nav izmantojams, jo gan dzīvojamā un komercapbuve, gan dažādi sociālie objekti, gan arī liels daudzums iedzīvotāju ir pilsētas infrastruktūrai raksturīgi elementi, tādejādi nav iedomājama tāda vieta pilsētā, kurā nepastāvētu šie kritēriji un kas varētu tikt uzskatīta par piemērotu vietu azartspēļu zāles atvēršanai. Līdz ar to Liepājas pilsētas dome patvaļīgi ir paplašinājusi sev likumā piešķirtās pilnvaras, pēc būtības pretlikumīgi nosakot azartspēļu komercdarbības aizliegumu visā Liepājas administratīvajā teritorijā.

[3.5] Liepājas pilsētas domes norāde, ka likumdevējs ir devis pašvaldībām rīcības brīvību noteikt papildus kritērijus azartspēļu organizēšanas ierobežošanai, nav pamatota, jo Azartspēļu un izložu likuma 42.panta trešajā daļā noteiktās pašvaldības tiesības atteikt atļaujas izsniegšanu

ir piemērojamas tikai pastāvot Azartspēļu un izložu likuma 41.panta otrajā daļā norādītiem apstākļiem.

[3.6] Liepājas pilsētas dome Lēmumā nav norādījusi pamatojumu, kāpēc pieteicēja viedokļa noskaidrošana nav adekvāta. Tā kā Lēmums ir nelabvēlīgs administratīvais akts, tad viedokļa noskaidrošana ir īpaši būtiska administratīvā akta izdošanas lietderības apsvērumu kontekstā, tajā skaitā izvērtējot, vai ar nelabvēlīgu administratīvo aktu vispār tiks sasniegts nepieciešamais mērķis, kā arī izvērtējot, vai šis mērķis nevar tikt sasniegts ar citiem privātpersonu mazāk ierobežojošiem līdzekļiem. Līdz ar to Liepājas pilsētas domes ir pārkāpusi APL 62.pantu.

[3.7] Pieteicējs uzskata, ka Liepājas pilsētas dome Lēmumā nav norādījusi nevienu faktu, no kura izrietētu, ka spēļu zāles darbība konkrētajā vietā rada attiecīgās teritorijas iedzīvotāju interešu aizskārumu, un radītais aizskārums ir būtisks.

[4] Liepājas pilsētas dome (turpmāk – atbildētāja) 2007.gada 3.augusta Administratīvajai rajona tiesai iesniegtajā rakstveida paskaidrojumā pieteikumu neatzīst pilnībā un uzskata par noraidāmu, pamatojoties uz Lēmumā minētajiem apsvērumiem.

Papildus atbildētāja norāda, ka:

[4.1] Pieteicēja nav pareizi tulkojusi likuma „Par pašvaldībām" 15.panta pirmās daļas 10.punktu, kas paredz, ka pašvaldības autonomajās funkcijās ietilpst saimnieciskās darbības sekmēšana attiecīgajā administratīvajā teritorijā, rūpēties par bezdarba samazināšanu. Ar minēto funkciju pašvaldībām ir uzlikts pienākums rūpēties par infrastruktūras izveidi, kas veicina saimnieciskās darbības attīstību. Azartspēļu un izložu likums neparedz, ka pašvaldībai obligāti izsniedzamas atļaujas komersantiem. Azartspēļu un izložu likuma 42.panta trešā daļa uzliek par pienākumu pašvaldībai izvērtēt, vai azartspēļu organizēšana konkrētajā vietā nerada būtisku valsts un attiecīgās administratīvās teritorijas iedzīvotāju interešu aizskārumu. Pašvaldības funkcijās ietilpst arī veicināt iedzīvotāju veselīgu dzīvesveidu (likuma „Par pašvaldībām" 15.panta 6.punkts).

[4.2] Pieteicēja savā pieteikumā norāda, ka pašvaldībai nav dotas tiesības noteikt teritorijas, kurās azartspēles organizēt ir aizliegts. Liepājas pilsētas domei jāizvērtē konkrētā vieta. Šādam pieteicēja argumentam nevar piekrist, jo konkrētā azartspēļu vieta ir saistīta ar noteiktu teritoriju. Līdz ar to, lai izvērtētu, vai konkrētā azartspēļu organizēšanas vieta nerada būtisku valsts un attiecīgās administratīvās teritorijas iedzīvotāju interešu aizskārumu, nepieciešams izvērtēt arī noteiktu teritoriju.

[4.3] Pieteicēja ir nepareizi tulkojusi Azartspēļu un izložu likuma 42.panta trešo daļu, norādot, ka Liepājas pilsētas dome varēja atteikt atļaujas izsniegšanu tikai pastāvot likumā (Azartspēļu un izložu likuma 41.panta otrajā daļā) norādītiem apstākļiem. Pieteicēja Azartspēļu un izložu likumu tulkojusi neievērojot, ka minētā likuma 42.panta trešā daļa paredz, ja azartspēles paredzēts rīkot vietā, uz kuru nav attiecināmi šā likuma 41.panta otrajā daļā noteiktie ierobežojumi, par atļauju organizēt azartspēles katrā konkrētajā gadījumā lemj pašvaldības dome (padome), izvērtējot to, vai azartspēļu organizēšana konkrētajā vietā nerada būtisku valsts un attiecīgās administratīvās teritorijas iedzīvotāju interešu aizskārumu.

[4.4] Lai noskaidrotu būtisku valsts un attiecīgās administratīvās teritorijas iedzīvotāju interešu aizskārumu, Liepājas pilsētas pašvaldība no 2007.gada 9.maija līdz 30.maijam rīkoja publisko apspriešanu, lai noskaidrotu liepājnieku attieksmi pret iespējamo azartspēļu vietu Klaipēdas ielā 104A, Liepājā. Liepājas pilsētas pašvaldība saņēma anketas ar 1025 iedzīvotāju parakstiem. Iedzīvotāji pauduši noraidošu attieksmi pret konkrētās azartspēļu zāles atvēršanu. No iedzīvotājiem netika saņemtas anketas, kurās pausts pozitīvs viedoklis par zāles atvēršanu Klaipēdas ielā 104A, Liepājā. Iedzīvotāji izteikuši viedokli, ka nav pieļaujama azartspēļu zāļu atrašanās dzīvojamos mikrorajonos. Iedzīvotāji norādījuši, ka azartspēļu zāle Klaipēdas ielā 104A, Liepājā atrastos dzīvojamā rajonā un būtiski aizskartu iedzīvotāju intereses, radot nelabvēlīgu vidi ap spēļu zālēm.

[4.5] Lai gan Lēmumā pieteicējas viedoklis un argumenti nav norādīti, Liepājas pilsētas pašvaldības Komercnodaļa uzklausīja pieteicējas pārstāvja viedokli un argumentus. Pārstāvis savos paskaidrojumos norādījis, ka pieteicēja vēlas iekārtot augstas kvalitātes spēļu zāli, kuras

mērķauditorija būtu iedzīvotāji ar stabiliem, lieliem ienākumiem un šādu izklaides veidu var atļauties, pieteicējas esošās spēļu zāles piedāvā augstas kvalitātes pakalpojumus, arī objekts Klaipēdas ielā 104A būs tieši tāds. Bez tam pārstāvis paskaidroja, ka ēka Klaipēdas ielā 104A atrodas pilsētas pašā nomalē un nav tiešā dzīvojamo ēku tuvumā, ēka ir atsevišķs objekts un, viņaprāt, nekādā veidā neaizskar iedzīvotāju intereses, uzskata, ka publiskās apspriešanas rezultāti neataino patieso pilsētas iedzīvotāju viedokli, jo netika pieminēta konkrētās spēļu vietas koncepcija – piedāvātā pakalpojuma augstā kvalitāte.

[5] Tiesas sēdē pieteicējas pārstāvis uzturēja pieteikumā minētos argumentus, vienlaicīgi precizējot prasījumu, proti, atcelt Lēmumu un uzlikt atbildētājai pienākumu likumā noteiktā kārtībā izvērtēt pieteicējas pieprasījumu un pieņemt jaunu administratīvo aktu likumā noteiktā kārtībā.

[6] Tiesas sēdē atbildētāja pārstāve pieteikumu neatzina uz Lēmumā un paskaidrojumos norādīto motīvu pamata, vienlaicīgi norādot, ka Liepājas pilsētas pašvaldība nav ierobežojusi spēļu zāļu darbību visā Liepājas pilsētas teritorijā, bet ir vērtējusi konkrēto vietu un apstākļus, ka šai vietai blakus ir daudzdzīvokļu mājas, kā arī tirdzniecības objekti, tostarp tirdziņš.

Motīvu daļa

[7] Tiesa, izvērtējot lietas apstākļus un lietā esošos pierādījumus kopsakarā ar procesa dalībnieku lietā sniegtajiem mutiskiem un rakstveida paskaidrojumiem, secina, ka pieteikums nav pamatots un ir noraidāms.

[8] APL 103. pantā ir noteikts tiesas pienākums, izskatot administratīvo lietu, pārbaudīt iestādes izdota administratīvā akta vai faktiskās rīcības tiesiskumu vai lietderības apsvērumus rīcības brīvības ietvaros. Tiesiskums tiek vērtēts, pārbaudot, vai iestāde ir rīkojusies saskaņā APL un citos normatīvajos aktos noteiktajām materiālajām un procesuālajām tiesību normām.

[9] Lietā konstatēti šādi faktiskie apstākļi:

[9.1] 2006. gada 7.decembrī pieteicēja Liepājas pilsētas domē ir iesniegusi pieprasījumu azartspēļu organizēšanai Liepājā, Klaipēdas ielā 104a un nepieciešamos likumā noteiktos dokumentus azartspēļu zāles atvēršanai *(lietas 101.-119.lapa)*.

[9.2] Ar 2007.gada 13.aprīla lēmumu Nr.199 (protokols Nr.4, 47§) Liepājas pilsētas domes priekšsēdētājs nolēma uzdot Liepājas pilsētas pašvaldības Sabiedrisko attiecību daļai līdz 2007.gada 31.maijam rīkot publisko apspriešanu par azartspēļu organizēšanu Klaipēdas ielā 104A, Liepājā *(lietas 23.lapa)*.

[9.3] No 2007.gada 9.maija līdz 30.maijam iedzīvotāji publiskās apspriešanas ietvaros, paužot savu attieksmi pret iespējamo azartspēļu vietu Klaipēdas ielā 104A, Liepājā, iesniedza iesniegumus un anketas, kurās pauda savu negatīvo attieksmi pret azartspēļu zāles atvēršanu *(lietas 24.-87.lapa)*.

[9.4] Uz Liepājas pilsētas pašvaldību tika uzaicināta pieteicēja, lai uzklausītu pieteicējas viedokli un argumentus sakarā ar 2006.gada 7.decembra iesniegumu par piekrišanas saņemšanu azartspēļu zāles atvēršanai Klaipēdas ielā 104A, Liepājā, ko apstiprina 2007.gada 7.jūnija sarunas protokols *(lietas 89.-94.lapa)*.

[9.5] Liepājas pilsētas dome 2007.gada 7.jūnijā pieņēma Lēmumu, ar kuru nolēma atteikt pieteicējai izsniegt atļauju spēļu zāles atvēršanai un attiecīgo azartspēļu organizēšanai Liepājā, Klaipēdas ielā 104A *(lietas 7.-10.lapa)*.

[10] Vadoties no konstatētajiem apstākļiem, tiesa saskata, ka lietā ir strīds par Lēmuma pieņemšanas pamatotību un atbilstību tiesību normām, tādējādi ir strīds par to, vai atbildētājai bija pietiekams tiesisks pamats atteikt izsniegt atļauju pieteicējai azartspēļu zāles atvēršanai Klaipēdas ielā 104A, Liepājā.

[11] Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments 2008.gada 10.aprīļa spriedumā lietā Nr.SKA-100/2008 ir norādījis, ka "izskatot pieteikumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, nelabvēlīgais administratīvais akts, ar kuru iestāde atteikusi apmierināt pieteicēja prasījumu, ir vērtējams vienīgi kā lietas iepriekšējās ārpustiesas izskatīšanas rezultāts, tas ir, priekšnoteikums, lai persona varētu vērsties tiesā ar pieteikumu

par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, bet šī nelabvēlīgā administratīvā akta atcelšana nav patstāvīgs pieteikuma priekšmets. Šāda nostādne izriet no apstākļa, ka atteikuma izdot labvēlīgu aktu, kas ir negatīvs administratīvais akts, atcelšana nedod pieteicējam labumu, kuru viņš vēlas iegūt *(sk. Senāta 2007.gada 4.janvāra sprieduma lietā Nr.SKA-14/2007 17.punktu).*

Lai uzdotu iestādei izdot labvēlīgu administratīvo aktu, tiesai ir jāpārbauda, vai tiesību normas piešķir personai tiesības no attiecīgā publisko tiesību subjekta prasīt to labumu, kuru persona ietvērusi savā prasījumā par labvēlīga administratīvā akta izdošanu. Ja piemērojamā tiesību norma nosaka noteiktus tiesiskus un faktiskus apstākļus attiecīgā labuma saņemšanai, tiesai jāpārbauda, vai konkrētajā gadījumā attiecīgie apstākļi ir iestājušies *(sk. Senāta 2007.gada 12.aprīļa sprieduma lietā Nr.SKA-118/2007 10.punktu)*, proti, jāpārbauda, vai pastāv labvēlīga administratīvā akta izdošanas priekšnoteikumi. Pamats izdot personai labvēlīgu administratīvo aktu ir tad, ja pastāv visi tā izdošanas priekšnoteikumi *(sk. Senāta 2007.gada 14.marta sprieduma lietā Nr.SKA-84/2007 9.1.punktu)*. Turklāt, izvērtējot prasījumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, tiesa nav saistīta ar administratīvā akta pamatojumā norādītajiem argumentiem. Proti, lemjot par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, tiesai neatkarīgi no iestādes lēmumā (atteikumā) ietvertā pamatojuma ir objektīvi jāizvērtē, vai pieteicējam ir tiesības uz labvēlīga administratīvā akta izdošanu. Ja tiesa norāda uz kādu obligātu apstākli, kuram būtu jābūt, bet kurš konkrētajā gadījumā nav iestājies, tiesa var noraidīt prasījumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, arī neanalizējot, vai ir iestājušies pārējie tiesību normā minētie apstākļi. *(sal. Senāta 2007.gada 12.aprīļa sprieduma lietā Nr.SKA-118/2007 10.punktu)"*.

[12] SIA „Alfor" pieteikums ir par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, līdz ar to tiesai nav jālemj par Liepājas pilsētas domes 2007.gada 7.jūnija lēmuma Nr.333 atcelšanu, bet gan jāpārbauda, vai pastāv pamats labvēlīga administratīvā akta izdošanai. Lai gan pieteicēja ir precizējusi prasījumu, norādot, ka vēlas, lai tiesa uzliktu pienāku atbildētājai no jauna saskaņā ar likumā noteikto kārtību izvērtēt atļaujas izsniegšanas pamatu, tiesas ieskatā Lēmuma atcelšana un pienākuma uzlikšana pašvaldībai negarantē cerēto rezultātu, ir pretrunā ar procesuālās ekonomijas principu un iepriekš minētajām Senāta atziņām. Konkrētajā gadījumā ir jāvērtē, vai tie faktiskie apstākļi, kas pastāv pašlaik, ir pamats pieteicējai izsniegt spēļu zāles atļauju ēkā Liepājā, Klaipēdas ielā 104a.

[13] Likuma „Par pašvaldībām" 21.pants noteic pašvaldības domes (padomes) kompetenci. Savukārt šā likuma 15.panta pirmās daļas 11.punktā kā viena no pašvaldības funkcijām noteikta atļauju un licenču izsniegšana komercdarbībai, ja tas paredzēts likumos.

Azartspēļu un izložu likuma 42.pantā noteikta pašvaldību kompetence azartspēļu regulēšanā.

[14] Atbilstoši Azartspēļu un izložu likuma 3.panta pirmajai daļai Latvijas Republikā azartspēles un izlozes drīkst organizēt tikai azartspēļu vai izložu organizētājs, kas atbilstoši šā likuma 1.panta 3.punktam ir Latvijas Republikā reģistrēta kapitālsabiedrība, kura šajā likumā noteiktajā kārtībā ir saņēmusi nepieciešamās licences azartspēļu organizēšanai.

Azartspēļu un izložu likuma 10.pantā noteikts, ka azartspēļu organizēšanas licenci izsniedz Izložu un azartspēļu uzraudzības inspekcija (panta pirmā daļa). Licence tiek izsniegta uz nenoteiktu laiku un katru gadu tā jāpārreģistrē inspekcijā (panta otrā daļa). Minētā licence tās saņēmējam dod tiesības organizēt licencē norādītās azartspēles visā Latvijas Republikā (panta trešā daļa). Lietā nav strīda par to, ka pieteicējai ir iepriekš minētā licence.

Saskaņā ar Azartspēļu un izložu likuma 20.pantu azartspēles noteiktās vietās drīkst organizēt tikai tad, ja ir saņemta attiecīga azartspēļu organizēšanas vietas licence. Atbilstoši šā paša likuma 26.pantam kazino, spēļu zāli vai bingo zāli ir tiesības atvērt tikai kapitālsabiedrībai, kura saņēmusi Izložu un azartspēļu uzraudzības inspekcijas izsniegtu kazino, spēļu zāles vai bingo zāles licenci, turklāt tikai šajā licencē norādītajā vietā. Savukārt, lai saņemtu minēto licenci, kapitālsabiedrībai inspekcijā, cita starpā, jāiesniedz arī attiecīgās pašvaldības atļauja atvērt kazino, spēļu zāli vai bingo zāli un organizēt attiecīgās azartspēles konkrētajās telpās (26.panta otrā daļa).

Atbilstoši 42. panta otrajai daļai pašvaldība, izskatot iesniegumu par atļaujas izsniegšanu, izvērtē iesniegumā minētās azartspēļu vietas atbilstību šā likuma 41.panta otrajā daļa noteiktajiem ierobežojumiem.

Saskaņā ar Azartspēļu un izložu likuma 41.panta otro daļu, azartspēles nav atļauts organizēt:

1) valsts iestādēs;

2) baznīcās un kulta celtnēs;

3) ārstniecības un izglītības iestāžu ēkās;

4) aptiekās, pasta struktūrvienībās vai kredītiestādēs;

5) publisko pasākumu rīkošanas vietās šo pasākumu norises laikā, izņemot totalizatoru un derības;

6) teritorijās, kurām noteiktā kārtībā piešķirts tirgus statuss;

7) veikalos, kultūras iestādēs, dzelzceļa stacijās, autoostās, lidostās, ostās, izņemot spēļu zāles, totalizatoru vai derību likmju pieņemšanas vietas, kas izveidotas ar būvkonstrukcijām norobežotās telpās ar atsevišķu ieeju tikai no ārpuses /*sk.* „*Pārejas noteikumi" 16.punktu*/;

8) bāros un kafejnīcās, izņemot totalizatoru un derības */sk.* „*Pārejas noteikumi" 9.punktu*/;

9) dienesta viesnīcās /*sk.* „*Pārejas noteikumi" 9.punktu*/;

10) ēkās, kurās ir dzīvokļi un ieeja uz tiem no ēkas ārpuses ir kopēja ar ieeju uz azartspēļu organizēšanas vietu /*sk.* „*Pārejas noteikumi" 9.punktu*/.

Ja iesniegumā norādīta vieta, uz kuru attiecas vismaz viens no iepriekš minētajiem ierobežojumiem, pašvaldība atsaka atļaujas izsniegšanu. Turklāt šā likuma 42.panta trešajā daļā noteikts, ja azartspēles paredzēts rīkot vietā, uz kuru nav attiecināmi šā likuma 41.panta otrajā daļā noteiktie ierobežojumi, par atļauju organizēt azartspēles katrā konkrētajā gadījumā lemj pašvaldības dome (padome), izvērtējot to, vai azartspēļu organizēšana konkrētajā vietā nerada būtisku valsts un attiecīgās administratīvās teritorijas iedzīvotāju interešu aizskārumu.

[15] No Lēmuma un tiesas sēdē procesa dalībnieku sniegtajiem paskaidrojumiem tiesa konstatē, ka Azartspēļu un izložu likuma 41.panta otrajā daļā uzskaitītie gadījumi, pie kuriem azartspēles nav atļauts organizēt, nav attiecināmi uz ēku Liepājā, Klaipēdas ielā 104a. Līdz ar to secināms, ka nepastāv Azartspēļu un izložu likuma 41.panta otrajā daļā uzskaitītie ierobežojumi, kas nepieļauj spēļu zāles atvēršanu konkrētajā vietā.

[16] No Lēmuma un atbildētājs pārstāvja paskaidrojumiem tiesas sēdē konstatējams, ka atteikums izsniegt pieteicējai atļauju atvērt spēļu zāli Liepājā, Klaipēdas ielā 104a, ir pamatots ar Azartspēļu un izložu likuma 42.panta trešās daļas tiesību normu.

Saskaņā ar Azartspēļu un izložu likuma 42.panta trešo daļu, ja azartspēles paredzēts rīkot vietā, uz kuru nav attiecināmi šā likuma 41.panta otrajā daļā noteiktie ierobežojumi, par atļauju organizēt azartspēles katrā konkrētajā gadījumā lemj pašvaldības dome (padome), izvērtējot to, vai azartspēļu organizēšana konkrētajā vietā nerada būtisku valsts un attiecīgās administratīvās teritorijas iedzīvotāju interešu aizskārumu.

No šīs tiesību normas izriet, ka, lai atteiktu izsniegt atļauju, atbildētājas pienākums bija novērtēt apstākļus saistībā ar konkrēto vietu un konstatēt valsts un arī attiecīgās teritorijas iedzīvotāju interešu aizskārumu saistībā ar konkrēto vietas izmantošanu azartspēļu organizēšanu (šajā gadījumā tiesas ieskatā ir jāņem vērā tas, ka ja tiek konstatēts attiecīgās teritorijas iedzīvotāju interešu aizskārums, ir atzīstams, ka ir noticis arī valsts iedzīvotāju aizskārums, jo attiecīgās teritorijas iedzīvotāji ir vienlaicīgi arī valsts iedzīvotāji).

[17] Pieteicēja norāda, ka atbildētāja ir paplašinājusi savas likumā noteiktās pilnvaras, proti, tai nebija tiesību lemt aizliegt atvērt spēļu zāli jebkurā vietā, bet ir jālemj par konkrēto vietu un jāizvērtē, vai, atverot spēļu zāli tieši šajā vietā, varētu tikt konstatēts attiecīgās vietas iedzīvotāju interešu aizskārums.

Tiesas ieskatā 2006.gada 4.jūlijā likumdevēja izdarītie grozījumi Azartspēļu un izložu likuma 42.pantā, salīdzinot ar Azartspēļu un izložu likuma sākotnējo redakciju, kas stājās spēkā 2006.gada 1. janvārī, būtiski mainīja pašvaldību kompetenci jautājumu izlemšanā par

atļaujas izsniegšanu spēļu zāles atvēršanai konkrētā vietā, proti, minētie grozījumi būtiski papildina pašvaldību kompetenci azartspēļu organizēšanas vietām nepieciešamo atļauju izsniegšanā, dodot pašvaldībai iespēju izmantot rīcības brīvību un izlemt jautājumus par sabiedrības – attiecīgajā pašvaldības teritorijā dzīvojošo personu – tiesisko interešu aizskāruma novēršanu, nevis tikai dodot formālu atzinumu par to, vai attiecīgajā vieta nav viena no Likuma 41.panta otrajā daļā minētajām.

[18] Lai izvērtētu, vai pastāv apstākļi spēļu zāles atļaujas izsniegšanai, sākotnēji ir jāvērtē, spēļu zāle konkrētajā vietā rada būtisku valsts un attiecīgās teritorijas iedzīvotāju interešu aizskārumu.

No Lēmuma tiesa konstatē, ka atbildētāja ir vērtējusi, vai azartspēļu organizēšana konkrētajā vietā nerada būtisku valsts un attiecīgās administratīvās teritorijas iedzīvotāju interešu aizskārumu, un secinājusi, ka tāds aizskārums ir iespējams. Atbildētāja ir norādījusi, ka ēka Liepājā, Klaipēdas ielā 104a atrodas dzīvojamā mikrorajonā, proti, tās tuvākā apkārtnē ir daudzdzīvokļu māju kvartāli, tirdzniecības centri, konkrētā vieta nav izolēta no tuvākās apkārtnes, gar to pārvietojas ievērojams daudzums cilvēku. Tādējādi tiesas ieskatā atbildētāja ir konstatējusi, ka pietiekams pamats uzskatīt, ka, izsniedzot atļauju azartspēļu organizēšanai konkrētajā vietā, netiktu ne novērsts, ne arī samazināts risks, ka azartspēļu organizēšanas vietā varētu nokļūt tās personas, kurām nav nolūka doties uz azartspēļu vietu, tādējādi netiktu nodrošināts Azartspēļu un izložu likumā noteikto ierobežojumu noteikšanas mērķis – novērst, samazināt (vai vismaz nepalielināt) no azartspēlēm atkarīgo personu skaitu, un tiktu radīts būtisks valsts un attiecīgās administratīvās teritorijas iedzīvotāju interešu aizskārums.

Uz būtisku iedzīvotāju interešu aizskārumu norāda arī tas, ka atbildētāja ir saņēmusi ievērojamu skaitu negatīvas atsauksmes par spēļu zāles atvēršanas ieceri konkrētā vietā – Liepājā, Klaipēdas ielā 104A, nevis visā Liepājas pilsētas teritorijā. Proti, pamatojoties uz Liepājas pilsētas domes 2007.gada 13.aprīļa lēmumu Nr.199 „Par publiskās apspriešanas rīkošanu azartspēļu organizēšanai", laika posmā no 2007.gada 9.maija līdz 2007.gada 31.maijam tika rīkota publiskā apspriešana par spēļu zāles atvēršanu Liepājā, Klaipēdas ielā 104A. Laikrakstā „Kurzemes Vārds" tika publicēts aicinājums pilsētas iedzīvotājiem izteikt savu viedokli. Līdz 2007.gada 31.maijam tika iesniegtas anketas ar 1025 parakstiem. Apkopojot rezultātus, secināts, ka jaunas azartspēļu zāles atvēršanu Liepājā, Klaipēdas ielā 104A, neatbalsta 1025 iedzīvotājs *(lietas 24.-87.lapa)*.

Tiesa, pārbaudot atsauksmes, konstatē, ka ievērojama daļa iedzīvotāju ir no tuvējām mājām, tostarp no Klaipēdas ielas 90., 102., 110.nama (skat., piem., iesniegumu lietas 25.-26.lapā).

Kā var redzēt no iesniegumiem, Liepājas pilsētas iedzīvotāji ir vērtējuši iespēju ka jauna spēļu zāle tiks atvērta tieši konkrētā vietā – Liepājā, Klaipēdas ielā 104A, ir norādīti konkrēti apstākļi, kāpēc spēļu zāles atvēršana tieši šajā vietā nav vēlama (iedzīvotāju iesniegumi lietas 25.-26., 81., 86.-87.lapā). No iesniegumiem ir konstatējams, ka attiecīgās pašvaldības iedzīvotāji uzskata sevi par apdraudētiem, ja Klaipēdas ielā 104A tiks atvērta jauna spēļu zāle.

Pieteicēja norāda, ka šāds apgalvojums ir bez lietiska pamata un šīs atsauksmes ir tendenciozas, nav pamata vērtēt, ka atsauksmēs izteiktās bažas tik tiešām atbilstu Azartspēļu un izložu likuma 42.panta trešajā daļā noteiktajam būtiskajam iedzīvotāju interešu aizskārumam. Tiesa šim viedoklim nevar piekrist, jo no iedzīvotāju iesniegumiem ir redzams, ka spēļu zāles Liepājā, Klaipēdas ielā 104A atvēršana skar iedzīvotāju intereses, pie kam vērtējot ievērojamo iedzīvotāju skaitu, kas izteikuši attiecīgo viedokli, iedzīvotāju intereses tiek būtiski skartas. Tiesas ieskatā ir jāņem vērā arī pašvaldības iedzīvotāju pašnoteikšanās tiesības, proti, pašvaldības iedzīvotāji ir tiesīgi savā pašvaldībā lemt par daudziem būtiskiem jautājumiem, tostarp par veselīgas, drošas un sakārtotas apkārtējās vides jautājumiem, izvēloties sev pieņemamāko risinājumu, ja, protams, likumdevējs nav stingri noteicis, kā konkrētā gadījumā būtu jārīkojas. Attiecībā par azartspēlēm likumdevējs nav aizliedzis pašvaldībai pašai izlemt, vai izsniegt atļauju jaunas spēļu zāles atvēršanai, vai nē, vienīgi nosakot, ka pašvaldībai katrā konkrētā gadījumā ir jālemj par konkrētu vietu, proti, pašvaldība nedrīkst noteikt vispārēju

aizliegumu. Tiesas ieskatā arī iedzīvotāju aptauja ir līdzeklis, lai izvērtētu un saprastu, vai ar jaunas spēļu zāles atvēršanu tiek būtiski aizskartas iedzīvotāju intereses.

Likumdevējs nav noteicis kritērijus, kā noteikt, vai aizskārums ir vērtējams kā būtisks. Tiesas ieskatā viens no kritērijiem ir tieši iedzīvotāju vērtējums, proti, jo vairāk personu iebilst pret jauno ieceri, jo šis fakts vairāk liecina par aizskāruma būtiskumu

[19] No atbildētājas pārstāvja tiesas sēdē teiktā tiesa secina, ka esošā situācija Liepājā, Klaipēdas ielas 104A nama apkārtnē nav mainījusies par labu pieteicējai, vēl vairāk – saskaņā ar Liepājas pilsētas domes 2009. gada 16. aprīļa Rīkojumu Nr.109 Klaipēdas ielā 104B ir noteikta tirdzniecības vieta – tirgus (lietas 143.lapa), kas faktiski jau pastāvēja arī Lēmuma pieņemšanas laikā. Tā kā tirgus atrodas blakus Klaipēdas ielas 104A namam, tad šis apstāklis ir vērtējams līdzīgi Azartspēļu un izložu likuma 41.panta otrās daļas 6.punktam (spēļu zāles ir aizliets atvērt teritorijās, kurām noteiktā kārtībā piešķirts tirgus statuss).

Tiesas ieskatā nevar likt vienlīdzības zīmi starp aizliegumu atvērt spēļu zāles teritorijās, kurām noteiktā kārtībā piešķirts tirgus statuss un gadījumiem, kad spēļu zāli vēlas atvērt tirgus tuvumā, tomēr ņemot vērā likumdevēja mērķi – ierobežot spēļu zāļu atvēršanu vietās, kur pulcējas liels daudzums cilvēku – tirgus, stacijas, baznīcās, ārstniecības un izglītības iestāžu ēkās u.tml., ir būtiski ņemt vērā apstākli, ka šāda vieta atrodas tiešā tuvumā iecerētajai spēļu zālei.

[20] Saskaņā ar Valsts pārvaldes iekārtas likuma 10. panta pirmo daļu Valsts pārvalde ir pakļauta likumam un tiesībām. Valsts pārvalde savas pilnvaras var izmantot tikai atbilstoši pilnvarojuma jēgai un mērķim. Pašvaldībai kā atvasinātai publiskai personai ir pienākums ievērot minētā likuma normas. Tāpat atbilstoši APL 7. pantam iestādes un tiesas rīcībai jāatbilst tiesību normām. Iestāde un tiesa darbojas normatīvajos aktos noteikto pilnvaru ietvaros un savas pilnvaras var izmantot tikai atbilstoši pilnvarojuma jēgai un mērķim.

Iepriekš minētais nozīmē, ka iestādes darbībai ir jāatbilst tiesību normās noteiktajam, bez tam iestādes darbībai ir arī jāatbilst konkrēto tiesību normu mērķim. Azartspēļu un izložu likuma 2.panta pirmajā daļā ir definēts šī likuma mērķis, proti, šī likuma mērķis ir nodrošināt sabiedrības interešu un spēlētāju tiesību aizsardzību. No šīs normas ir redzams, ka Likuma mērķis ir gan sabiedrības interešu kopumā aizsardzība, gan azartspēļu spēlētāju tiesību aizsardzību. No tā secināms, ka likumdevējs Likumā kā primāru nav uzsvēris azartspēļu organizētāju aizsardzību. Lai gan atsevišķas Likuma normas nosaka arī azartspēļu organizētāju tiesības, tomēr, tiesas ieskatā, tas attiecas vairāk uz vienveidīgas procedūras un godīga azartspēļu biznesa darbības regulējumu, nekā uz azartspēļu organizētāju aizsardzību. Svarīga loma Likumā ir piešķirta tieši sabiedrības interešu aizsardzībai, kas cita starpā parādās arī jautājumā par to, kādos gadījumos un kādās vietās azartspēles organizēt ir aizliegts, proti, vispār aizliegts azartspēles organizēt ir vietās, kuras nosaka Likuma 41. pants, bez tam papildus Likuma 41. pantā noteiktajam, atbilstoši pašvaldībai noteiktajām tiesībām rīcības brīvības ietvaros, vadoties no iedzīvotāju interesēm, pašvaldība ir tiesīga paredzēt vēl citus ierobežojumus azartspēļu organizēšanai (Likuma 42. pants).

Tiesa uzskata par vispārzināmu faktu to, ka azartspēles var radīt atkarību, kas pielīdzināma psihiskām slimībām un kuras rezultāta rodas kaitējums gan pašam azartspēļu atkarīgam, gan viņa ģimenei, tuviniekiem un sabiedrībai kopumā, tādējādi atzīstams azartspēles nodara kaitējumu sabiedrībai. Jau vadoties no likumdevēja gribas, kas ir pieņēmis Azartspēļu un izložu likumu un, ņemot vērā azartspēļu iespējamās sekas, kā pamatmērķi ir noteicis sabiedrības interešu aizsardzību jautājumos, kas attiecas uz azartspēlēm, secināms, ka gan valsts, gan pašvaldības iestādēm ir jāpievērš īpaša uzmanība tieši šī mērķa (sabiedrības interešu aizsardzība) realizācijai.

[21] Atbildētāja gan Liepājas pilsētas domes Licencēšanas komisijā (*lietas 95.-96.lapa*), gan Liepājas pilsētas domes Pastāvīgā pilsētas attīstības komitejā (*lietas 93.-94.lapa*), gan 2007. gada 13. aprīļa Liepājas pilsētas domes sēdē (*lietas 23.lapa*) ir vērtējusi, vai azartspēļu zāles esamība Liepājā, Klaipēdas ielā 104A būtiski skar sabiedrības intereses, izlemjot šo jautājumu nodot sabiedrības apspriešanai. Arī pieņemot Lēmumu, Liepājas pilsētas dome vēlreiz ir vērtējusi attiecīgos apstākļus un secinājusi, ka azartspēļu zāles esamība Liepājā,

Klaipēdas ielā 104A būtiski var skart sabiedrības intereses, jo starp šo vietu ikdienā pārvietojas liels daudzums pilngadīgu un nepilngadīgu personu, šī vieta atrodas darījumu apbūves un dzīvojamā rajona teritorijā, tirgus un veikala tuvumā.

Tiesas ieskatā minētais secinājums ir pamatots, kas balstīts gan uz konkrētās vietas izvērtējumu, gan iedzīvotāju aptaujā izteikto viedokli. Atbildētāja, pieņemot Lēmumu, ir veikusi lietderības apsvērumu vērtēšanu, kas redzams arī no Lēmuma teksta, kurā ir izvērtēta spēļu zāles iespējamā atrašanās Liepājā, Klaipēdas ielā 104A un nonācis pie secinājuma, ka konkrētajā vietā sabiedrības interešu vārdā nav pieļaujama jaunas spēļu zāles atvēršana.

[22] Pieteicēja ir norādījusi, ka vadoties no atbildētāja izmantotajiem kritērijiem, jebkura vieta pilsētā būtu nepiemērota spēļu zāles atvēršanai. Tiesa minētajam nevar piekrist, jo spēļu zāles pilsētā ir iespējams atvērt rūpniecības nozīmes rajonos vai citās vietās, kas neatrastos tiešā tuvumā dzīvojamiem rajoniem, bez tam spēļu zāles ir iespējams koncentrēt vienā konkrētā vietā, kas mazinātu tiešu azartspēļu kaitīgo ietekmi uz iedzīvotājiem.

Tiesa uzskata, ka dzīvojamais rajons pilsētā pilda iedzīvotāju rekreācijas funkciju un ir vieta, kur cilvēki vēlas ne tikai atpūsties, bet arī pavadīt brīvo laiku. Protams, arī azartspēļu spēlēšana ir viena no iespējām, kādā persona ir tiesīga pavadīt savu brīvo laiku. Taču vienlaikus nav pieļaujama situācija, ka azartspēļu zāle ir vieglāk pieejamā alternatīva salīdzinājumā ar cietām iespējām. Jau pastāvošā dzīvojamo māju rajonā ir apgrūtināta iespēja izveidot parkus, spēļu laukumus vai izklaides parkus, kuros cilvēkiem būtu pieejamas daudzveidīgas intereses.

Vienlaikus nevar noliegt, ka aizraušanās ar azartspēlēm ir saistīta arī ar cilvēku personīgajām īpašībām, tomēr minētais faktors ir saistīts arī ar to sfēru, ko nav iespējams kontrolēt. Tāpēc primāri azartspēles pieder pie interesēm, kas nav popularizējamas. Tiesas ieskatā minētais secinājums neprasa papildus pierādījumus.

[23] Pieteicēja ir norādījusi, ka atbildētāja nav ievērojusi Administratīvā procesa likuma 62.panta pirmā daļu, kas noteic, ka, lemjot par tāda administratīvā akta izdošanu, kurš varētu būt nelabvēlīgs adresātam vai trešajai personai, iestāde noskaidro un izvērtē adresāta vai trešās personas viedokli un argumentus šajā lietā. Lēmumā bez tiesiska pamata ir norādīts, ka pieteicējas viedoklis nav ticis uzklausīts, jo no gadījuma būtības izriet, ka personas viedokļa noskaidrošana nav iespējama vai nav adekvāta.

APL 62.panta trešā daļa noteic, ja administratīvais akts ir izdots rakstveidā un personas viedoklis un argumenti nav noskaidroti, administratīvā akta pamatojumā norāda iemeslu. Atbildētāja nav pamatojusi iemeslu, kāpēc tā uzskata, ka pieteicējas viedoklis Domes sēdē nav ticis uzklausīts. Šādu rīcību tiesa atzīst par procesuālu pārkāpumu, kas nav būtiski ietekmējis lietas iznākumu, jo tiesa konstatē, ka pieteicējas pārstāvja viedoklis ir uzklausīts 2007. gada 7. jūnijā, sagatavojot lietu izskatīšanai Domes sēdē (*lietas 91.-94.lapa*).

Tiesa konstatē, ka ne no pieteicējas pieteikuma tiesai, ne no pieteicējas pārstāvja paskaidrojumiem tiesas sēdē neizriet tādi argumenti, kas ļautu tiesai pārliecinoši atzīt spēļu zāles Liepājā, Klaipēdas ielā 104A atvēršanas nepieciešamību. Tas apstāklis, ka pašvaldība gūs jaunas darba vietas, papildus ienākumus, ar kuru palīdzību varētu ārstēt ar atkarību sirgstošās personas, kā arī tas, ka šī spēļu zāle tiks organizēta augstā līmenī, nodrošinot attiecīgu kārtību, neatsver iespējamo iedzīvotāju interešu aizskārumu, uz ko norāda atbildētājas veiktās iedzīvotāju aptaujas rezultāti.

[24] Pamatojoties uz iepriekš minēto, tiesa uzskata, ka pārsūdzētais Lēmums ir tiesisks un pamatots, līdz ar to nav tiesiska pamata ne Lēmuma atcelšanai, ne pienākuma uzdošanai atkārtoti pārvērtēt iespēju izsniegt atļauju spēļu zāles atvēršanai.

Rezolutīvā daļa

Ņemot vērā iepriekš minēto un pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 246.-251. pantu, 289.-291. pantu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda:

SIA „Alfor" pieteikumu par Liepājas pilsētas domes 2007.gada 7.jūnija lēmuma Nr.333 (protokols Nr.6, 64§) atcelšanu un pienākuma uzlikšanu Liepājas pilsētas domei saskaņā ar likuma prasībām pieņemt lēmumu par spēļu zāles Liepājā, Klaipēdas ielā 104A atvēršanu **noraidīt**.

Šo spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Administratīvajā apgabaltiesā divdesmit dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvajā rajona tiesas Rīgas tiesu namā.

Spriedums sastādīts 2009.gada 4.jūnijā.

Tiesnesis */paraksts/* Dz.Melbārdis

NORAKSTS PAREIZS
Administratīvās rajona tiesas
tiesnesis_____ Dz.Melbārdis
Rīgā, 2009.gada 4.jūnijā